

În interesul cetățeanului, însă instabile din punct de vedere financiar

Sala de conferințe „Violin”, hotelul Jazz, str. Vlaicu Pârcălab 72, Chișinău

26 iunie 2018

Butmalai Ion
economist la IDIS „Viitorul”

De ce?

Comaniile de stat activează în sectoare economice importante pentru economia țării; Gestionează active importante pentru infrastructura țării;

Proprietarii finali a companiilor de stat sunt contribuabilii, ca rezultat eficiența gestionării acestor companii este o prioritate pentru societatea civilă și pentru cetățeni;

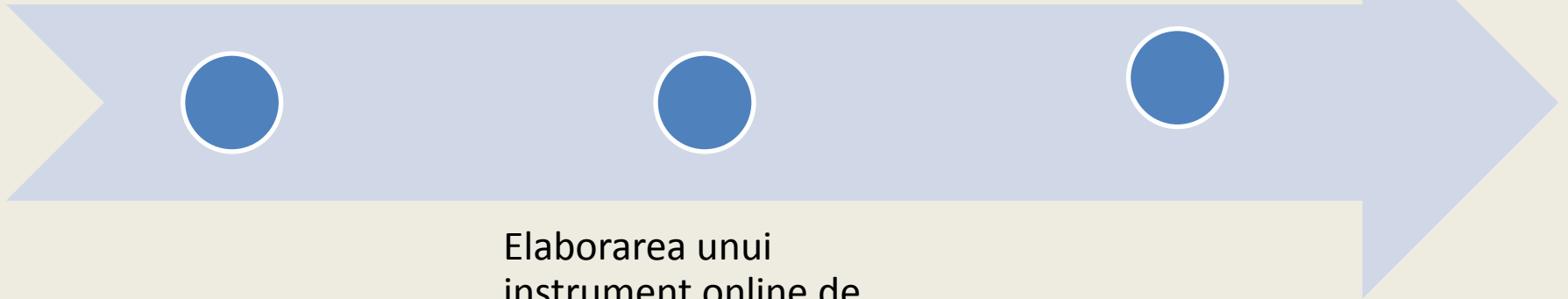
Responsabilizarea echipei de management și creșterea standardelor de cultura corporativă și de transparență;

Obiectivul inițiativei

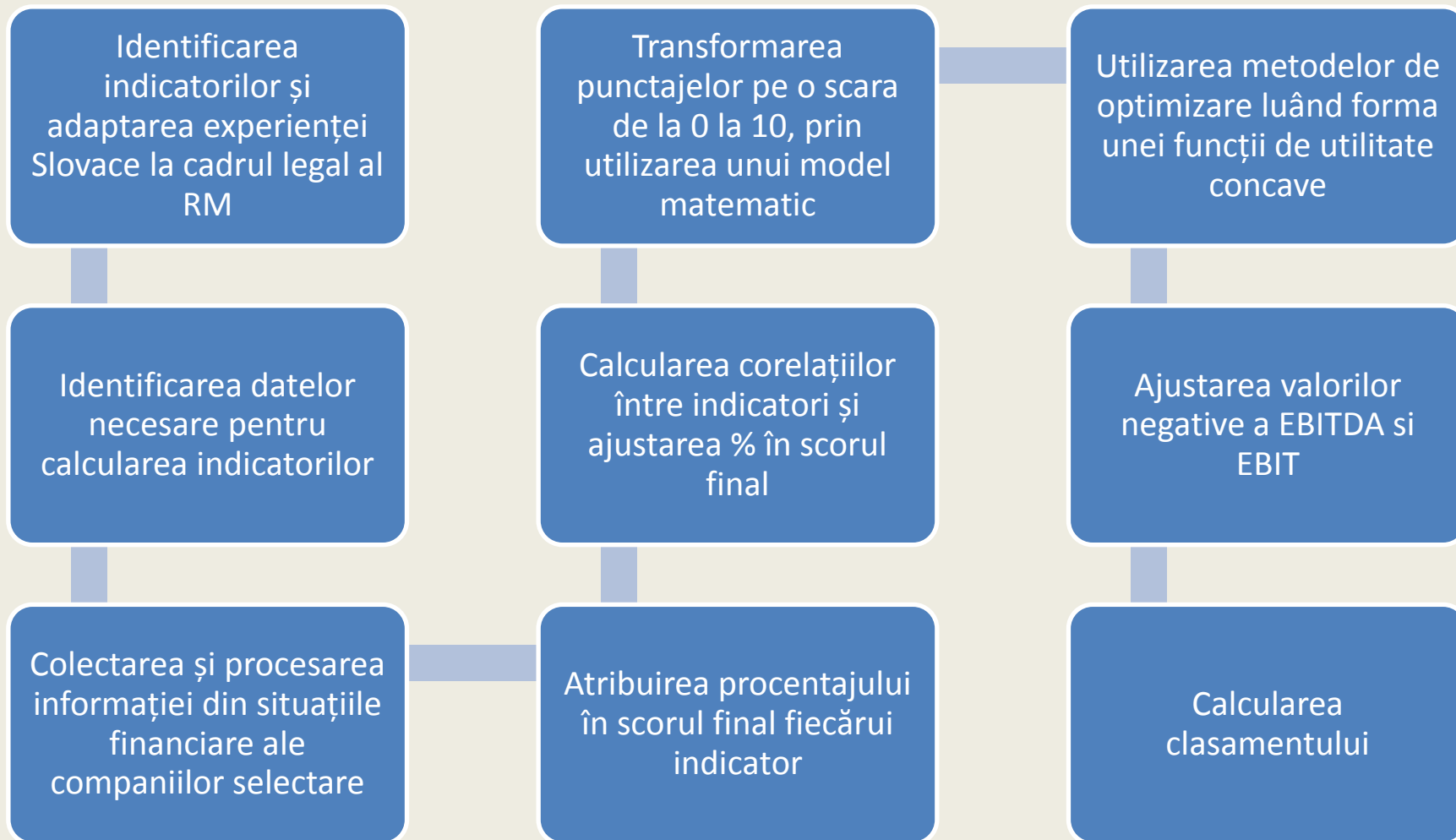
Crearea unui model de evaluare a stabilității financiare a întreprinderilor în proprietatea statului în baza unui eșantion format din 50 companii

Îmbunătățirea stabilității financiare și transparenței întreprinderilor în proprietatea statului

Elaborarea unui instrument online de advocacy ușor accesibil societății civile, mass-media și cetățenilor

Metodologia

Indicatorii economico - financiari

Lichiditate

Indicele de profitabilitate

Lichiditate curentă =
(Active curente / Pasive
Curente)

Lichiditatea mijloacelor
bănești = Mijloace
bănești / Pasive curente

Rentabilitatea Activelor
= Profit Net / Total
Active

Rentabilitatea
capitalului = Profit Net /
Total Capital

Lichiditate imediată =
(Mijloace bănești +
Titluri de valoare
tranzacționabile +
Conturi de creanță) /
Datorii curente

Rentabilitatea
Vânzărilor = Profit Net /
Total Vânzări

Indicatorii economico - financiari

Gradul de îndatorare

Indicele activitate (gestiune)

Gradul de acoperire a
obligațiilor totale = Total
Pasive/Total Active

Gradul de acoperire a
datoriilor = (Total
Datorii financiare TS și
TL) / EBITDA

Rotația capitalului
circulant =
Total Vânzări/ (Active
Circulante – Datorii
curente)

Rotația creanțelor =
Total Vânzări/[(Creanțe
început de an + Creanțe
sfârșit de an)/2]

Date preliminare

Numărul de companii

- 1572 Întreprinderi de stat și municipale și aproximativ **200 companii** S.A. în care statul deține acțiuni

Vânzări

- Venitul din vânzări a companiilor în proprietatea publică reprezintă pentru anul 2016, aproximativ 20,1% din vânzările totale a agenților economici din Moldova

Numărul aproximativ de angajați

- 8,4% din numărul total de angajați din Republica Moldova revin companiilor de stat și a celor municipale

Transparența

- Doar 66% din întreprinderile analizate își fac publică situația financiară
- Doar 10% au prezentat raportul de audit

Imperfecțiuni legislative

Lipsa criteriilor și indicatorilor cu privire la performanța economico-financiară

Lipsa unor criterii clare cu privire la selectarea echipei de management și implicarea factorului politic

Lipsa elementelor punitive din cadrul legislativ în cazul nerespectării capitolului cu privire la transparență.

Lipsa de transparență

Societățile pe acțiuni în proprietatea statului lipsite de transparență

Cele mai importante companii precum MoldovaGaz, Metalferos , RedNord Vest, PoștaMoldovei nu și-au actualizat informația cu privire la situațiile financiare pe paginile web

Paginile web nu sunt actualizate; paginile ministerelor în gestiunea cărora se afla multe companii analizate au fost șterse ca urmare a reformei guvernului , iar cele noi nu au fost reactualizate

Topul primelor și ultimelor 5 companii din clasament

Nr.	Denumirea întreprinderii	Scorul final	Indicele Lichidității	Indicele Profitabilității	Indicele de Îndatorare	Indicele de activitate
1	I.S. CS Omologarea FITO	8,76	8,50	9,38	9,21	7,63
2	S.A Metalferos	8,62	9,81	8,99	9,74	5,02
3	I.S Fintehinform	8,53	7,64	8,66	10,00	7,29
4	I.S. Frecvențe Radio	8,50	8,76	9,91	9,99	4,18
5	I.S. CSECPC	7,92	10,00	5,11	10,00	5,72
46	S.A. Red Nord Vest	2,89	1,25	1,66	3,98	4,83
47	S.A.Termoelectrica	2,76	5,25	1,73	0,93	3,69
48	I.S. Air Moldova	2,69	1,26	2,47	1,39	6,70
49	I.S. CReplinstruireAuto	2,54	0,39	1,53	6,28	0,89
50	S.A. Moldovagaz	2,44	1,67	4,61	2,05	1,25

Companiile cu cele mai mari active au un punctaj foarte mic: AirMoldova, MoldovaGaz, Administrația de Stat a Drumurilor, Calea Ferata, Gara de Nord, Red Nord Vest, Termoelectrica

10 companii au un grad de îndatorare periculos pentru stabilitatea financiară

26 de companii și-au îmbunătățit punctajul din anul 2016 în comparație cu 2015

10 companii au acumulat un punctaj mai mare și egal cu 7

12 companii au suferit pierderi în cel puțin unul din anii analizați

29 companii au acumulat un punctaj mai mic și egal cu 6

Variația scorului, ROA, ROE și ROS pe categorie și țară

	Var Scor	Var ROA	Var ROE	Var ROS
Privat				
Slovacia	74,5%	0,5%	9,0%	24,0%
Stat				
Moldova	312,7%	0,6%	11,1%	3,8%
Slovacia	124,4%	0,2%	1,0%	171,7%

Concluzii

La capitolul stabilitate financiară stau cel mai bine întreprinderile care prestează servicii administrative populației;

La polul opus se află companiile care livrează resurse energetice și care administrează infrastructură, iar din punct de vedere al stabilității financiare pot fi declarate companii în prag de faliment;

Nici una din companiile analizate nu a publicat strategiile de dezvoltare, dar și analizele economico-financiare;

Pe lângă problemele pe care le confruntă la capitolul stabilitate financiară, nu putem vorbi despre transparență, standarde de governanță corporativă și deschidere;

Comaniile cu cele mai mari active, fiind și cele cu un impact major pentru economia țării au cel mai mic scor;

17 companii au un raport a TD/Profit înainte de taxe și depreciere mai mare de 100%, ceea ce înseamnă că mărimea datoriei depășește profitul anual având nivele de îndatorare critice

Vă mulțumesc pentru atenție

Email:butmalai.ion@gmail.com